

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΦΗΣ

Δέκατον, καὶ πέμπτον ἀριθμοῦμεν χρόνον
κι' ἔδρα μας ἡ πόλις ἡ τῶν Παρθενῶνων.

Ἔτος χίλια κι' ὀκτακόσα κι' ἑννεήκοντα κι' ὀκτώ,
τὸν Ἑτῆμ-Πασσά γιὰ δῶρο σὰς χαρίζω διαλεκτό.

Τῶν ὄρων μας μεταβολή, ἐνδιαφέρουσα πολὺ.

Γράμματα καὶ συνδρομαὶ — ἀπ' εὐθείας πρὸς ἐμέ.

Συνδρομὴ γιὰ κάθε χρόνο — δὲ καὶ φράγχα εἶναι μόνο.

Γιὰ τὰ ξένα ὁμως μέρη — δέκα φράγχα καὶ ὅτ' ὁ χέρι.

Εἰς γινώσκιν φέρομεν παντὸς εὐμούσου τσελεπῆ
ὅτι πωλοῦμεν σώματα «Ρωμηοῦ» ἀνελλιπῇ
πρὸς δύο εἰκοσάφραγχα, κι' ὅποιος ἀπ' ἔξω θέλει
δὲν θὰ πληρώνη δι' αὐτὰ Ταχυδρομείων τέλη.

Τοῦ Μαῦτου τριάντα,
τιποτένια συμβάντα.

Ποῦντος ἑξακόσα κι' εἰκοσιοκτὼ,
Τούρκικο λεφοῦσι φεύγει στιδακτό.

Ἡ Κουτδούβλιανη.

(Ποίημα Προβελεγγιόν με λαχτάρα γιὰ Πατρίδα,
ἀπηγγέλθη ὅπου Ζαππεῖον τὴν μεγάλην ἐσπερίδα,
κι' ὁ «Ρωμηός» τὸ βάζει πρῶτον εἰς τὴν πρῶτην του σελίδα.)

Ρίχνουν μάτια θολωμένα
στὴν πολυπαθὴ τὴ γῆ,
ὅπου μόλις ἔχει βγῆ
μὲ τὰ στήθη ματωμένα
ἀπ' τοῦ Τούρκου τὴν ὀργή.

Ἄχ! τί πόθος, νοσταλγία
γιὰ τὸ χῶμα ποῦ βαστᾷ
τῶν προγόνων τὰ ὀσᾶ,
ὅπου ρίχν' ἡ Ἐκκλησία
τὰ θεμέλια τὰ σεπτὰ.

Χωρισμέν' ἀπὸ τὴ μάinna!
καὶ ν' ἀκοῦν ἀπ' ἀντικρὺ
ν' ἀντηχῇ γλυκεῖα, παιδρὴ
τὴν ἐλεύθερη καμπάνα!...
ὦ! τί μοῖρα θλιβερή!

Μὰ τὸ πύρινό των δάκρυ
φλόγα γίνετ' ὕψηλῃ,
κι' ἀγκαλιάζει, πυρπολεῖ

τὸ χωριὸ ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη
σὰν θριάμβου ἀνατολή.

Κάψε, φλόγισε τοῦ ἀγέρα
τὰ ἐλεύθερα φτερά,
δέντρα, λούλουδα, νερά,
γιὰ νὰ τᾶβρ' ἡ μαύρη μέρα
ὅλα στάκτη καὶ νεχρά.

Κάψτε, φλόγινα πελάγη,
ὡς σὰ μνημὰτα τὴ γῆ,
ποῦ σὲ γαλινὴ σιγῇ
τᾶγια λείψανα φυλάγει
τῶν γονιῶν των μὲ στοργή.

Τρίζε, τρίζε, φλόγα αἰώνια,
βόγγε, τώγε μ' ἀπονιά!
μὴν ἀφήσης μιὰ γωνιά
νὰ τὴν πάρ' ἡ καταχθονία
τῆς δουλείας σκοτεινιά.

Εἶδανε τὴν τελευταία
σπίθα νὰ φεγγοβολᾷ,

και να σβησέτ' εκεί 'ψηλά...
για να 'βρουν πατρίδα νέα
ξεκινούνε σιωπηλά.

Ω αγία συνοδεία,
λιτανεία βλοητή!...
όπου βαίνει και πατεί
χύν' ή πλάσις εύωδια,
όλ' ή χώρα 'χει γιορτή.

'Απ' τούς λόγγους, απ' τὰ δρη,
πού φιλούν οι ούρανοι,
πόσοι γίγαντες τρανοί
ξεπροβάλλουν λαμπρόφοροι
μ' εύλογία σιγανή.

Μες 'στὸν κάμπο γίγας στέκει
μ' αστρογείτονη κορφή
και με θεϊκή μορφή...
στέφανο χρυσό του πλέκει
λάμπις γύρω του κρυφή.

Κι' άγναντεύει και κυττάζει
με' περήφανη ματιά
την 'περήφανη φωτιά,
κι' απ' τὸ βλέφαρό του στάζει
φωτερή σταλαματιά.

Φαδουλής και Περικλέτος, ὁ καθένας νέτος σκέτος.

Φ. — 'Ολος κόρδωμα και χάρις
σ' ἑνὶν ταύρο καθβαλάρης
μέσ' ἀπὸ τὴν Κούβα φθάνω 'στὰς κλεινὰς κοπροστεφάνους
και ξεχνῶ τούς πολεμοῦντας 'Ισπανούς κι' 'Αμερικάνους.

Τούς βαρέθηκα και τούτους... παρακοπανοῦν ἄερα
με τὸν Σάμφων, με τὸν Σχλέυ, τὸν Καμάρα, τὸν Θερβέρα.
Πότε πότε με τορπίλαις γίνεται πυρὸς θυσία
κάποιο φοβερό βαπόρι,
και κοιλάδες βρέμουν κι' ὄρη,
κι' εἶναι θέαμα φρικῶδες, φόνος κι' αἱματοχυσία.

Μπαμ και μπούμ τὸ Σαντιάγο, Πορτορίκο και Μαντάντζα,
πέφτουν μπάλαις σὰν ρεβίθια,
δὲν μ' ἄρέσουν δὲν μ' ἄρέσουν τοῦ πολέμου τὰ ρωμάντζα
σὰν σκοτόνωνται 'στ' ἀλήθεια.

'Εβαρέθηκα νὰ βλέπω τῶν σαρκῶν τὸ μακελειό,
δὲν ἐγκρίνω τούς πολέμους με τὸν τρόπο τὸν παληό.
Μὲ τρομάζουν Σαντιάγα, με τρομάζουν Πορτορίκα,
και τὸ σίδερο κι' ἡ λάμπις τῆς ρομφαίας τῆς πυρίνης,
και γιὰ τοῦτο τοῦ πολέμου τὴν ἀδράνειαν ἀφήκα,
κι' ἦλθα πάλιν ἰδῶ πέρα μες 'στὴν δράσιν τῆς εἰρήνης.

Κόσμος θυσιῶν κι' αἱμάτων
και θριάμβων και δαφνῶν,
μαρτυριῶν και δεινῶν,
ζωντανεύει ὁλόγυρά των
εἰς φωτὸς ὠκεανόν.

Κι' ἡ μαρτυρική Πατρίδα,
σκοτισμένη ἀπὸ 'ντροπή,
ἐννοίωσε μιὰν ἀστραπή
νὰ περνᾷ σὰν τὴν ἐλπίδα
'στὴν καρδιά της χαρωπή.

Μὲς 'στὴ φλόγα, πού δοξάζει
τὸ χωριὸ τὸ ταπεινὸ,
νέο κόσμος φωτεινὸ
νὰ γεννᾶται αὐτὴ κυττάζει
εἰς αἰῶνα μακρινό.

Δόξα 'στὸ χωριὸ, πού χύνει
'στὰ σκοτάδια τὰ βαρεῖα
φλογερὴ παρηγοριά,
κι' ὁλοκαύτωμα ἔχει γίνει
γιὰ τὴ θεία 'λευθεριά.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ.

Χαῖρε, χῶμα θείας γῆς,
γιοῦχα τῆς Συναλλαγῆς.
Πᾶνε κόμματα γελοῖα
και Πausανιδῶν ἀσκέρι,
κι' ὁ λαὸς κι' ἡ Βασιλεία
θὰ πηγαίνουν χέρι χέρι.

Τέτοια λένε, τέτοια γράφουν, δράσις, κίνησις και φρίκη
μεταρρυθμισίς σπουδαία, κι' ὅλα τὰ παληὰ καινούρια.

Καθενὸς Ρωμηοῦ τεμπέλη
ἄνοιξε τὸ λάλον στόμα,
κι' ἠθικά Κουβέρνα θέλει
κι' ἀποτάσσεται τὸ κόμμα.

Τώρα ναί, κι' ἐγὼ πιστεύω πὼς θὰ ρίξουν ὅλοι μαῦρο
σ' ὅποιον κόμματα θελήσῃ...
βάρδα 'μπρός, βρε Περικλέτο, παραμέρισε 'στὸν ταῦρο
μήπως και σὲ κουτουλήσῃ.

Μοῦ τὸν 'χάρισε 'στὴν Κούβα μία Δόνα, μιὰ Μουστάκη
και τὸν φέρνω 'στους κρηφῆνας
και 'στὰ βώδια τῆς 'Αθήνας
μήπως πιᾶσουν 'λίγη ράτσα.

Κάτω κι' ἡ Συναλλαγή,
προαιώνιος πληγή.
'Αναστάσεως ἡμέρα,
ὅρες Σάμφων και Θερβέρα.

'Εκδιώξωμεν τούς σκύλους,
ἄς χορτάσωμεν τιμάς,
προβιδάσωμεν ἀλλήλους,
στεφανώσωμεν ἡμᾶς,

συνταράζωμεν και πάλιν τούς 'Ολύμπους και τούς Αἴμους,
ἐργασθῶμεν ἐργασθῶμεν, λαμπορέμους λαμπορέμους.

Μεταρρυθμισίς καθ' ὅλα θὰ γενῇ σιγὰ σιγὰ,
πῆρὼ τῆς Λαμπρῆς λαμπάδας, βάφω κόκκινα τ' αὐγά,
κι' 'Αναστάσεως ἡμέρα
ξεφωνίζω πέρα πέρα,
και πρὸς δράσιν ἡλεκτρίζω τούς Ρωμηούς, τούς θερμοαίμους,
ἐργασθῶμεν ἐργασθῶμεν, λαμπορέμους λαμπορέμους.

'Ολοι μας νὰ 'βγοῦμε λάδι,
νὰ βαλτιωθοῦν οἱ κλάδοι,
δάφνης και μυρτιάς κλαδί,
και περὶ γαστρος σπουδῇ,
ζάπλωμα 'στους καφρενέδες, 'στοῦ γιалоῦ τὴν ἀμμουδιά,
λαμπορέμους λαμπορέμους, ἐργασία, βρε παιδιὰ.

Πᾶν τῶν σκλάβων τὰ σεκλέτια,
φεύγουν Τούρκοι σὰν λαοί,
'μπρός νὰ πάρωμε ρουσφέτια,
μὰ χωρὶς συναλλαγή.

Μόνο τὸνομα νὰ λείψῃ, πού μᾶς σφίγγει τὴν καρδιά,
λαμπορέμους λαμπορέμους, ἐργασία, βρε παιδιὰ.

Νὰ καθαρισθοῦν ἡ βρώμαις,
νὰ καθαρισθοῦν οἱ ρύποι,
βροχηδὸν νὰ πέφτουν γνώμαις
κι' ἡ κουβέντα νὰ μὴ λείπῃ,

τράγκ και τρούγκ ἡ Σακαράκαις, νὰ ξιφίωμεν ἄνεμους,
ἐργασθῶμεν ἐργασθῶμεν, λαμπορέμους λαμπορέμους.

Λένε πέτρας πὼς κοιλαινουν κι' ὕδατος μικραὶ σταγόνες,
ἐργασία κι' ἐργασία, νὰ Στάδια κι' ἄγανες,
ἐκδικήσωμεν τοῦ γένους τὴν ἀτίμητον τιμὴν,
εἴθε, γένοιτο κι' ἀμὴν,
κι' ἀσκηθῶμεν εἰς τὸ φεύγειν γιὰ τούς μέλλοντας πολέμους...
ἐργασθῶμεν ἐργασθῶμεν, λαμπορέμους λαμπορέμους.

Π. — Καλὸς τὸν ταυρομάχο μου, καλὸς τὸν 'Ισπανόλο,
'πῆραμε και τὴ Λάρισσα, 'πῆραμε και τὸν Βῶλο.

Χαρὰ σ' ἡμᾶς, τῆς νίκης τὰ πρῶτα θεήματα,
πὼς ἐφυγαν οἱ Τούρκοι δὲν εἶναι ψέμματα.
Τὸν εἶδες τὸν 'Ετέμη;... τὸν εἶδα ψὲς ἄργα,
πού 'μπήκε μες 'στὴν Τάλιν και τὸστρίψε γοργὰ,
κι' αὐτ' ἑνὰς σὲ λιγάκι δὲν εἴξευρε νὰ 'πῇ
ἂν εἶλεπε φεσάκι και φάτο' ἀγριοπῆ.

Καλὸς ὄρισε, κολλήγα,
και 'στὸ μάκρμα τοῦ Ρήγα
μαναχὰς σου παρευθὺς
οὐρὲ νὰ προσερχθῇς.

Καλῶς ὤρισε, σαλιάρη,
μέε 'στῆς δίψας τὸν καιρὸ,
ποῦ μὲ τὸ μαργαριτάρι
μαε ζυγίζουν τὸ νερό.

Λειψανδρία, λειψυδρία, μὰ πολὺ σπουδαιοτέραν
κρίνω τώρα τὴν δευτέραν.

Ἐφυγαν οἱ Τουρκαλάδες, καὶ μαε ἄφησαν μιὰ βρῶμα,
ποῦ γιὰ χρόνους τῶν ἀγρῶν μας θὰ λιπαίνεται τὸ χῶμα.
Τῆς ἐλευθερίας καμπάνα γιὰ τοὺς Θεσσαλοὺς σημαίνει,
βγαίνουν στρατιὰι βαρβάρων, μπαίνουν οἱ πολιτισμένοι.

Κρίμα κρίμα 'στοῦ πολέμου τὴν πομπὴν καὶ τὰς δαπάνας!...
τί ξεταιπωσιὰ κι' αὐτὴ,
τῆς Τουρκίας οἱ στρατοὶ
δὲν 'ντραπήκανε νὰ φύγουν μὲ θουρίους καὶ παιᾶνας.

Ὅλοι σκούζουν βάρδα βάρδα,
καὶ φοροῦν μαβιὰ κονκάρδα.
Κι' ὁ Ρωμηός, ὁποῦ σοῦ κάνει καὶ τὸν πόλεμο κουρέλι,
τῆς ἀρίδες του τεντόνει κι' ὅλ' ἀπὸ 'ψηλὰ τὰ θέλει,
κι' ἔτσι τώρα, Φασουλῆ,
'στὸν Ἀνεύθυνο 'μιλεῖ.

«Βασιληᾶ μου σὲ δοξάζω, Βασιληᾶ σὲ μεγαλύνω,
Βασιληᾶ μου κάνε τοῦτο, Βασιληᾶ μου κάν' ἐκεῖνο,
τῆς Συναλλαγῆς τῆς στρουγγαῖς δυνατὰ νὰ τῆς βαρέσης,
σύ νὰ πάρης τὸ Κουβέρνο καὶ νὰ δώσης σ' ὅλους θέσεις.»

Καλῶς ἦλθες μὲ τὸν ταῦρο, Φασουλῆ μου φηγουρίνι,
μὰ δὲν 'πρόφθασες νὰ στείλῃς τὴν κυρία σου 'στ' Ἀγρίνι,
δυνατὰ νὰ ρητορέψῃ καὶ μὲ χέρια καὶ ποδάρια,
νὰ φωνάξῃ, νὰ μαλλώσῃ, νὰ γενῇ μαλλιά κουβάρια,
νὰ τῆς δώσουν καὶ νὰ δώσῃ, καὶ 'στὸ τέλος νὰ προτείνῃ
τὸ παλὸ τὸ κρινολίνο τοῦ συρμοῦ νὰ ξαναγίνῃ.

Σὲ φιλῶ, θαλασσοπόρε, ποῦ μεγάλο παίζεις ρόλο
σάν τὸν Βάσκο τὸν Δέ-Γάμα, σάν κι' αὐτὸν τὸν Μάρκο Πόλο.
'Ἀνοικτὸ τὸ κάθε σπῆτι,
βασιλεύει τάξις τρέλλα,
ποῦ θὰ λές 'στὸν λωποδύτη:
ἀνοικτὰ σ' ἀφίνω κι' ἔλα.»

Μὲ τὸν ταῦρο πάρε φόρα,
καλῶς ὤρισε καὶ τώρα
λιμαδόρος καὶ λιγὺς
μέε 'στῶν δράσεων τοὺς σάλους,
γιούχα τῆς Συναλλαγῆς
πὲς καὶ σύ μὲ τόσους ἄλλους,
ποῦ φωνάζουν καὶ φωνάζουν καὶ παθαίνουν πονολέμους,
ἐργασθῶμεν ἐργασθῶμεν, λαμπορέμους λαμπορέμους.

Φ.—Καλῶς σὲ 'βρῆκα, Περικλῆ, μεγάλε πατριώτη,
μ' ἐκούρασαν οἱ πόλεμοι καὶ τῶν μαχῶν οἱ κρότοι,
κι' ἀπάνω 'στὴν κατάληψιν ἐγύρισα τοῦ Βώλου,
οἱ κουρελῆδες ἐφυγαν καὶ πᾶν κατὰ διαβόλου.
'Ελλάς ἀνέστης ἐκ νεκρῶν, μὲ Τούρκους μαχεσάμενη,
καὶ τώρα πλέον μιὰ ζωὴ θὰ κάνῃς χαρισάμενη.

Δὲν μ' ἀρέσ' ἡ μάχη πλέον, μήτε λόγχη, μήτε κι' αἷμα,
λόγχην ἔχω τῆς Θεόδωρας τὸ σπινθηροβόλον βλέμμα.

Θέλω δράσιν τῆς εἰρήνης, θέλω φρέσκο καὶ δροσιὰ,
καὶ νὰ 'βρίσκω πότε πότε τὸν παπποῦ 'στὴν Κηφισιά.

Ὁ θωρακοφόρος Ἄρης εἰς τοὺς κόρακας ἐρρέτω,
μὰ κι' ἐγώ, βρέ Περικλέτο,
ἐπ' ὀλίγον ἀπὸ τώρα παῦω τοῦ «Ρωμηοῦ» τὸ φύλλο
κι' ἔλα νὰ μοῦ δώσης ξύλο.

**Προκήρυξις τοῦ Φασουλῆ,
ποῦ ζέστης ὄλοξ τὸν πυροπολεῖ.**

Τάδε Φασουλῆς φωνάζει 'στὸ φιλόμουσον κοινόν
καὶ τὸ μέσα καὶ τ' ἀπέξω τῶν ἐνδόξων Ἀθηνῶν,
πῶς μ' αὐταῖς τῆς σκυλοκάψαις ὅλος φλέγεται κι' ἀνάβει
κι' ἀπ' αὐτὸ τὸ φύλλο τώρα γιὰ καιρὸ καμπόσο παύει.
Χαιρετᾷ τοὺς Ἑλληνας του, καὶ θὰ τοὺς εἰδοποιήσῃ
πότε πάλι τὴν παρλάτα τοῦ Ρωμηοῦ θὰ ξαναρχίσῃ.

**Κατάστημα πολὺ σημαντικόν,
τούτέστι τῶν «Ἀπόρων γυναικῶν.»**

Τί πλοῦτος ἐργασίας 'στὸ Ζάππειον ἐκεῖ!...
τὴν διακρίνει τέχνη λαμπρὰ κι' Ἑλληνική.
Κατάστημα γλυκαῖνον πτωχῶν παρθένων βίον,
ἀντάξιον τῶν στεφάνων καὶ βραβείων,
καὶ συμπληροῦνται τώρα εἰκοσιπέντε χρόνοι,
ποῦ τῆς δουλεύτρας φτώχειας τοὺς πόνους βαλσαμώνει,
διὸ κι' ἐπευφημοῦμεν μὲ τόσας ἐργατρίδας
ἀπάσας τοῦ Συλλόγου τὰς εὐγενεῖς κυρίας.

**Διάφορα κοινωνικά
κι' ὀλίγα φιλολογικά.**

Κι' ὁ «Ρωμηός» μετὰ τῶν ἄλλων ἓνα δάφνινο κλαδί
'στὸν Καμπούρογλου προσφέρει, τὸν Δημήτρη δηλαδὴ,
ἐορτάσαντα 'στοῦ Κλαῖν ἐπαξίως τόσων πόνων
δράσιν πολυμῶρφου τέχνης εἴκοσι καὶ πέντε χρόνων,
κι' ὅλην του τὴν ἐργασίαν τὴν ἀνέπτυξ' ἐν ὀλίγοις
ποιητῆς στεφανωμένος, ὁ Γεώργιος Στρατήγης.

«Οἱ Κρήτες μου», βιβλίον ὁποῦ θὰ κάμῃ κρότον
τοῦ Γιάννη τοῦ Δαμδέρη, λογάδος ἐκ τῶν πρώτων.
Γλώσσης κι' ἰδέας κάλλος συναμιλλᾷτ' ἐξ ἴσου
κι' ἡ δόξ' ἀποθεοῦται τῆς μαρτυρίας τῆς νήσου.

Τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ρώμης περισπούδαστος μελέτη
τοῦ Κουλιάνζ, σπουδαίου Γάλλου, ποῦ πολλὰ καινὰ πράγματα
καὶ μεταφραστῆς ἐκείνης γλαφυρὸς καὶ πανδαχμῶν
ὁ νεκρὸς ἀριστοτέχνης κι' ἀλησμόνητος Φιλήμων.

Κι' ὁ Φασουλῆς, ἡ τοῦ «Ρωμηοῦ» ξυλίνη κορυφή,
συγχαίρει τοὺς εὐθύφρονες πολίτας τῆς Χαλκίδος,
ποῦ τῶν «Καιρῶν» ἀθώωσαν τὸν Πέτρον παμψηφεί,
ἐργάτην πολυφίλητον μαρτυρικῆς γραφίδος.

Τοῦ ΡΩΜΗΟΥ μας τὸ Γραφεῖον, ὅλο μέτρα καὶ ρυθμὸς,
'στῶν Πινακωτῶν τὸν δρόμον, δεκαπέντε ἀριθμός.